

NAFAKA ALACAĞININ VERGİ ADALETİ ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ ÜZERİNE

ON EVALUATION OF ALIMONY FROM EQUITY OF TAXATION PERSPECTIVE

Levent ÖZKAYA*

ÖZ

Toplumsal temel yapı taşı olan aile; birbirlerine karşı sorumlulukları bulunan bireyler arasında dayanışmayı esas alan ve önemi dolayısıyla devletin düzenleme alanında bulunan bir müessesedir. Dayanışma ve sorumlulukların bir sonucu olarak eşlerin birbirlerine, üstsoyun altsoya, altsoyun üstsoya ve kardeşin kardeşlerine karşı kanunda yazan şartlar çerçevesinde nafaka yükümlülükleri vardır. Alan açısından bir gelir niteliğine sahip olan nafakalardan özellikle günümüzde varlıklı kişilerin ödedikleri, nafakanın amacı ve ruhunu aşan yüksek tutarlı nafakaların herhangi bir vergiye tâbi olmaması vergi adaletsizliği oluşturmaktadır. Bu da vatandaşların vergiye gönüllü uyumunun azalmasına sebep olmaktadır. Bunun önüne geçebilmek amacıyla belli bir tutarın altında kalan nafakaların vergiden istisna edilmesi ve yalnızca istisna edilen tutarı aşan kısmın vergiye tâbi tutulmasını öneriyoruz.

Anahtar Kelimeler: Nafaka, İstisna, Gelir Vergisi, Vergi Adaleti.

JEL Sınıflandırma Kodları: H20, K34, K40.

ABSTRACT

As a main constituent of the society, family is an institution in which there are responsibilities among family members against each other, and which is predicated on cooperation, and which is within the regulatory realm of the state due to its importance. As a result of cooperation and responsibilities, partners towards each other, siblings towards each other, ancestors towards descendants, and vice versa, have responsibilities within the conditions written in the law. The fact that alimonies, particularly the high ones paid by the rich and go beyond the aim of alimonies, are not subject to any taxation creates inequity of taxation. This decreases the voluntary compliance of citizens. In order to prevent this, we suggest a taxation which starts after a certain exemption threshold, and only taxes the excessing amount.

Keywords: Alimony, exemption, income tax, equity of taxation

JEL Classification Codes: H20, K34, K40.

* Vergi Müfettişi, Hazine ve Maliye Bakanlığı, levent.ozkaya@vdk.gov.tr, ORC-ID: 0000-0001-6909-9393.

Özkaya, L. (Ocak 2020). Nafaka Alacağının Vergi Adaleti Çerçevesinde Değerlendirilmesi Üzerine, *Vergi Raporu*, 244, (116-121).

GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın¹ 41. maddesinde Türk toplumunun temeli olarak ifade edilen ve toplumun en küçük yapı taşı olan aile müessesesine ilişkin 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun² ikinci kitabında düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemeler arasında kişinin nişanlanması, evlenmesi, çocuklarının olması, çocuklarının bakımı, eğitilmesi ve korunması, aile birliğinin sona erme sebepleri ve sonuçları gibi konular yer almaktadır.

Ailenin oluşumunu belli şartlara bağlayan Türk Medeni Kanunu, birliğin bozulmasını da belli şartların varlığına ve bir usule bağlamış, birliğin bozulmasının sonucunda ailenin kurucu bireylerine bazı sorumluluklar yüklenebilmesi hukuki sonucunu getirmiştir. Nafaka da aile birliğinin bozulmasının hukuki sonuçlarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Günümüzde iş insanları, futbolcular, şarkıcılar, oyuncular gibi yüksek kazançlı kişilerin boşanma davalarında hükmedildiği görülen yüksek tutarlı nafakalar, kamuoyunun dikkatini çekmektedir. Yüksek tutarlı nafakalardan hareketle; nafaka ile ilgili genel bilgiler vererek başladığımız çalışmamızda, nafakanın vergi kanunları karşısındaki durumunun irdelenmesine ve ardından nafakaların vergi adaleti açısından değerlendirilmesine ilişkin görüşlerimize yer verdik.

1- BOŞANMANIN SONUCU OLARAK NAFKA

Bitirme, tüketme, sarf etme anlamlarına gelen Arapça kökenli "infâk" kelimesinden türeyen ve "muhtaç durumda bulunan karı-kocanın birbirlerine, altsoyun üstsoya, üstsoyun altsoya, kardeşin kardeşlerine yardım yükümlülüğü" ola-

rak tanımlanan nafaka, Türk Medeni Kanunu'nda dört çeşit olarak düzenlenmiştir: Yardım Nafakası, İştirak Nafakası, Tedbir Nafakası ve Yoksulluk Nafakası.³

Kanunda düzenlenen bu nafaka türleri bir takım ortak özelliklere sahip olup bunları aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:⁴

- Nafaka hacz edilemez.
- Nafaka alacağı devredilemez.
- Nafaka, alacaklının rızası olmadan takas edilemez.
- Nafakanın üzerine rehin tesis edilemez.
- Henüz doğmamış nafaka alacağından feragat edilemez.
- Nafaka alacağı, miras yoluyla geçmez.

Bu özelliklere sahip nafaka, doktrinde yardım ve bakım nafakası olarak ikili bir ayrıma tabi tutulmakta ve bakım nafakası da iştirak nafakası, tedbir nafakası ve yoksulluk nafakası olarak üçe ayrılmaktadır.

Yoksulluk nafakası; Türk Medeni Kanunu'nun 175. maddesinde "Boşanma yüzünden yoksulluğa düşecek taraf, kusuru daha ağır olmamak koşuluyla geçimi için diğer taraftan malî gücü oranında süresiz olarak nafaka isteyebilir." hükmü ile düzenlenmiştir. Madde hükmünden de anlaşılacağı üzere, yoksulluk nafakasına hükmedilmesi boşanma nedeniyle eşlerden birinin yoksulluğa düşmesine ve yoksulluğa düşen eşin, diğer eşten daha kusurlu olmamasına bağlı olup nafaka, yoksulluğa düşen eşin zorunlu ihtiyaçlarını karşılayabilmesini sağlayacak düzeyde ve nafaka borçlusunun mali gücü oranında belirlenmekte ve Türk Medeni Kanunu'nun 176. maddesine göre toptan veya irat biçiminde ödenmesine karar verilebilmektedir.

¹ 09.11.1982 tarihli ve 17863 sayılı Mükerrer Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

² 08.12.2001 tarihli ve 24607 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

³ Ejder YILMAZ, Hukuk Sözlüğü, Seçkin Kitabevi, Ankara, 1985, s.533.

⁴ Selahattin Sulhi TEKİNAY, Türk Aile Hukuku, Fakülteler Matbaası, İstanbul, 1982, s.616.

Yoksulluk tanımına kanunda yer verilmemiş olup Yargıtay içtihatlarında yeme, sığınma, barınma, sağlık, kültür gibi bireyin maddi varlığını geliştirmek için zorunlu ve gerekli görülen harcamaları karşılayacak düzeyde geliri olmayanların yoksul olduğu yönünde bir belirleme yapılmıştır.⁵

İştirak nafakası; Türk Medeni Kanunu'nun 182. maddesinde düzenlenmiş olup velayet hakkı kendisine bırakılmayan eşin velayet hakkı kendisine bırakılan eşe, ortak çocuğun veya birlikte evlat edinilen çocuğun bakımı ve eğitim giderleri için mali gücü oranında katkı yapması olarak tanımlanmaktadır.⁶ Bu nafaka türü Yargıtay'a göre kamu düzeni ile ilgilidir ve dolayısıyla boşanma, ayrılık veya evliliğin iptali davalarında hakimnin bu konuda bir karar verme zorunluluğu bulunmaktadır.⁷

Tedbir nafakası; genel olarak bir dava süreci boyunca eşlerin ve çocukların bakım, barınma, geçinme gibi ihtiyaçlarını karşılamak ve hayatlarını olağan akışında idame ettirebilmelerini sağlamaya yardımcı olmak amacıyla davaların açılma tarihinden sonuçlanıp hükmün kesinleşmesi tarihine kadar devam eden bir nafaka türüdür.

Yardım nafakası; Türk Medeni Kanunu'nun 364. ve devamı maddelerinde düzenlenen ve kişinin üstsoyuna, altsoyuna ve kardeşlerine nafaka vermesine ilişkin olan bir nafaka türüdür. Bu nafaka türünün uygulanabilmesi, nafaka alacak üstsoy, altsoy veya kardeşlerin yardım edilmediği takdirde yoksulluğa düşecek olmasına bağlı olup kardeşlere verilecek nafakada ayrıca nafaka verecek kişinin refah içinde bulunmasına bağlıdır.

2- NAFAKALARIN VERGİ KANUNLARI KARŞISINDAKİ DURUMU

2.1- Veraset ve İntikal Vergisi Karşısındaki Durum

Servet üzerinden alınan Veraset ve İntikal Vergisinin konusu, 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun⁸ 1. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti uyruğunda bulunan şahıslara ait mallar ile Türkiye'de bulunan malların veraset yoluyla veya herhangi bir suretle ivazsız (karşılıksız) bir şekilde bir kişiden başka bir kişiye intikal ettirilmesi ve Türk uyruğunda bulunan kişilerin yabancı ülkelerde aynı yolla mal iktisap etmeleri olarak belirtilmiştir.

Nafakalar, boşanma koşuluyla mahkeme tarafından hükmedilen bir ödemedir. Bu özelliğiyle vergi hukuku açısından ivazlı bir intikal olarak değerlendirilmektedir. Nitekim Maliye Bakanlığı verdiği bir özeltgede, bir kimsenin edindiği istifa-deye karşı bir yükümlülük altına girdiği hukuki muameleleri ivazlı hukuki muamele olarak tanımlamış ve bir eşten diğerine intikal eden malları, boşanma koşulu karşılığında intikal eden bir tazminat olarak değerlendirecek bu intikalin ivazlı bir intikal olduğunu belirtmiştir.⁹

Dolayısıyla nafaka da bir eşten diğerine boşanma koşuluyla geçen ivazlı bir intikaldir. İvazlı intikallerin Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu'nun konusuna girmemesi sebebiyle nafakalar da veraset ve intikal vergisine tabi değildir.

2.2- Gelir Vergisi Karşısındaki Durum

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun¹⁰ 1. maddesi ile gerçek kişilerin gelirleri gelir vergisine

⁵ Bkz. Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 07.10.1998 tarihli ve E.1998/2-656, K.1998/688 sayılı kararı

⁶ Emine AKYÜZ, Ulusal ve Uluslararası Hukukta Çocuğun Haklarının ve Güvenliğinin Korunması, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara, 2000, s.226.

⁷ Bkz. Yargıtay 3. Hukuk Dairesinin 14.10.2003 tarihli ve E.2003/1225, K.2003/1222 sayılı kararı

⁸ 15.06.1959 tarihli ve 10231 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

⁹ Bkz. Maliye Bakanlığı'nın 02.09.1998 tarihli ve 6026-107-31476 sayılı özelgesi.

¹⁰ 06.01.1961 tarihli ve 10700 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

tabi tutulmuş ve gelir, bir gerçek kişinin bir takvim yılı içinde elde ettiği kazanç ve iratların safi tutarı olarak tanımlanmıştır. Kanunun 2. maddesinde ise, gelire giren kazanç ve iratlar sayılmıştır. Buna göre ticari kazanç, zirai kazanç, serbest meslek kazancı, ücret, gayrimenkul sermaye iradı, menkul sermaye iradı ile diğer kazanç ve iratlar gelirin unsurları olarak sayılmış olup bir gelirin gelir vergisinin konusuna girebilmesi için sayılan bu gelir unsurları arasında yer alması gerekmektedir.

Özü itibarıyla alan açısından bir gelir niteliğine sahip nafaka ise, Kanun'un 2. maddesinde sıralanan ilk altı kazanç ve irat arasında yer almamaktadır. Zira nafaka ne ticari, zirai ve mesleki faaliyet neticesinde elde edilir ne kanunda gayrimenkul ve menkul sermaye iradı olarak sayılmıştır ne de ücret tanımına girer.

Kanun'un 80. maddesine göre ilk altı gelir unsuru arasında yer almayan kazanç ve iratlar, diğer kazanç ve iratlar olarak adlandırılır ve bunlar "Değer Artışı Kazançları" ile "Arızı Kazançlar" olmak üzere ikiye ayrılır. Bir gelirin, diğer kazanç ve iratlar kapsamında gelir vergisine tabi olması için Kanun'un mükerrer 80. maddesinde tek tek sayılan değer artışı kazançları ile 82. maddesinde tek tek sayılan arızı kazançlar arasında yer alması gerekmektedir.

Gelir Vergisi Kanunu'nun hem 2. maddesindeki ilk altı gelir unsuru arasında yer almayan hem de yedinci gelir unsuru olan diğer kazanç ve iratlar kapsamındaki değer artışı kazançları ile arızı kazançlar arasında sayılmayan bir kazancın gelir vergisinin konusuna girmesi söz konusu değildir. Dolayısıyla bu durumda olan nafakaların da gelir vergisinin konusuna girdiğinden bahsedemeyiz.

Ancak nafakalar her ne kadar Gelir Vergisi Kanunu sistematüğinde gelir vergisinin konusuna girmese de Kanun'un 25. maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendi ile gelir vergisinden istisna edilmiştir. Bu istisnanın uygulamasında ise herhangi bir kısıt bulunmamakta, her türlü

nafaka için tutarı ne olursa olsun istisna hükmü uygulanabilmektedir. Dolayısıyla istisna hükmü olmasa dahi tutarı ve türü ne olursa olsun nafakaların gelir vergisinin konusuna girmemesi sebebiyle gelir vergisi açısından vergilendirilmesinin zaten söz konusu olamayacağını belirtmeliyiz.

3- YÜKSEK TUTARLI NAFAKALARIN VERGİLENDİRİLMEMESİ SORUNU

Nafaka yükümlülüğü, toplumun temel yapı taşı olan aile birliğinde eşlerin birbirlerine karşı olan sorumluluklarının birliğin sona ermesine rağmen devam etmesini sağlayan hukukî, ahlâkî, kamu düzenini ilgilendiren, sosyal ve kanunî bir yükümlülüktür. Kanun koyucunun nafaka alacaklısının alacağını borçlusundan, nafaka alacaklısının alacaklılarından, devletten ve hatta nafaka alacaklısının kendisinden bile koruma yoluna gitmesi nafaka yükümlülüğünün ahlâkî, kamu düzenini ilgilendiren ve sosyal bir yükümlülük olduğunun göstergesidir.

Nafakalara eşin, üstsoy veya altsoyun ve kardeşin temel ihtiyaçlarını karşılama noktasında sıkıntıya düşmesinin önüne geçebilmek amacıyla hükmedilmektedir. Dolayısıyla nafakalar, alan açısından zenginleştirici bir unsur olmayıp aksine sosyal amacı ağır basan bir olgudur. Kanun koyucu tarafından nafakaların Gelir Vergisi Kanunu'nun konusuna girmemesine rağmen istisna hükmü koyulmak suretiyle vergilendirilmesini engellemesi de bu durumun bir sonucudur.

Ancak günümüzde iş insanları, futbolcular, şarkıcılar, oyuncular gibi yüksek kazançlı kişilerin boşanma davalarında özellikle yoksulluk nafakası olarak çok yüksek tutarlı, aylık tutarı yüz bin Türk Lirasını aşan nafakalara hükmedildiği, çeşitli haber kaynakları tarafından magazinsel boyutları ön planda tutulmak suretiyle kamuoyuna duyurulmaktadır. Bu tür yüksek nafaka tutarlarına hükmedilmesi, şüphesiz yasa da yer alan *nafakanın eşin mali gücü oranında belirleneceği* hükmünden kaynaklanmaktadır.

Yüksek kazançlı kişiler tarafından ödenen, kamuoyunun dikkatini çekecek derecedeki yüksek nafaka tutarları da fiili durumda iki tür nafakanın oluşmasına sebep olmuştur: Yoksulluğa düşmeyi engelleyecek düzeydeki asgari nafaka tutarları ve zenginleştirici etkisi olan nafaka tutarları.

Burada her bireyin yaşam standardının aynı olması düşünülmemeyeceği ve dolayısıyla da yüksek yaşam standartlarında yaşamını idame ettiren bireylerin, standartlarının altına düşmek istememelerinin ve nafaka taleplerinin bu bağlamda olmasının olağan bir durum olduğu hususu göz ardı edilmemelidir. Ancak bu durumu mali güç yaklaşımından yararlanarak vergi yükünün bireyler arasında eşit bir şekilde dağıtılmasını ifade eden vergi adaleti çerçevesinde değerlendirecek olursak; kişinin yiyecek, giyecek, yakacak, barınma, eğitim vb. yaşamını idame ettirmesine yönelik ihtiyaçlarını karşılamaya yardımcı olacak nafaka tutarı ile kişinin yaşamını idame ettirmesi için yeterli miktarın çok üstünde olan ve kişiyi zenginleştiren nafaka tutarının, aynı vergilendirme rejimine tâbi olmasının vergi adaletsizliği meydana getireceğini ifade edebiliriz. Bu adaletsizlik de vergiye gönüllü uyumun azalması başta olmak üzere vatandaşların vergiye direnç göstermesi, vergi kayıp kaçığının artması gibi olumsuz etkilerin görülmesine sebep olur.

Vergi kayıp ve kaçığıyla mücadelede önemli bir yere sahip olan vergiye gönüllü uyumun sağlanması için öncelikle vatandaşın devlete ve vergi sistemine güven duyması gerekir. Bu güven, ancak vergi adaletini sağlayan bir vergilendirme sistemi ile tesis edilip artırılabilir.

Bu olumsuz etkilerin oluşmasını engellemek, devlete ve vergi sistemine güveni tesis etmek ve tesis edilmiş güveni daha da perçinlemek için vergi adaletine uygun işlemler yapılmalı, bir başka ifadeyle vergi adaletinden sapma oluşturacak işlemlerden kaçınılmalıdır.

Zenginleştirici olarak nitelenen nafaka tutarları ile kişinin yaşamını idame ettirmesine

yardımcı olacak nitelikteki nafaka tutarlarının farklı vergilendirme rejimine tâbi tutulması, vergi adaletinden sapmayı önleyecektir. Bu da vatandaşların vergiye gönüllü uyumunun, Devlete ve vergi sistemine duyulan güvenin artmasına katkı sağlayacaktır.

Bunun için öncelikle nafakalar, gelir unsurları arasında yer almalarını sağlayacak yasal bir düzenleme yapılarak Gelir Vergisi Kanunu'nun konusuna dahil edilmelidir. Nafakaların özü itibarıyla gelir unsurlarından yedinci sırada sayılan *diğer kazanç ve iratlar* arasında sayılmasının uygun olacağını, bunun için de 'Arızı Kazançlar' başlığını taşıyan Gelir Vergisi Kanunu'nun 82. maddesinin birinci fıkrasına eklenecek bir bent ile nafakaların Gelir Vergisi Kanunu'na tâbi olmasının sağlanabileceğini düşünmekteyiz.

Tüm nafaka türlerinin Gelir Vergisi Kanunu'nun konusuna girmesi sağlandıktan sonra çalışmamızın da konusunu teşkil eden farklı vergilendirme rejimi ihtiyacı, yasal düzenlemeyle yapılacak bir istisna hükmü ile karşılanabilecektir. Söz konusu istisna hükmünün de Gelir Vergisi Kanunu'nun 82. maddesinin ikinci fıkrasında yer almasının, Kanunun sistematigi açısından daha uygun olacağını düşünmekteyiz. Bu kapsamda yapılacak yasal bir düzenleme çerçevesinde Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (8) numaralı bendi hükmü de yürürlükten kaldırılmalıdır.

Fiili durumda ortaya çıkan iki farklı nafaka türüne farklı vergilendirme rejimi uygulanmasının sağlanabilmesi için kanun koyucu tarafından nafaka müessesesinin amacına ve ruhuna uygun bir tutar belirlenerek bu tutarın vergiden istisna edilmesi sağlanmalıdır. Düşüncemize göre bu belirleme; asgari ücret, yoksulluk sınırı, kişi başına düşen gayrisafi milli hâsıla, enflasyon oranı, mahkemeler tarafından ödenmesine hükmedilen nafaka tutarları istatistikleri gibi parametrelerle birlikte vergi adaletine etkisi olabilecek psikolojik ve sosyolojik etkenlerin de birlikte dikkate alınmasıyla kanun koyucu tarafından yapılmalıdır.

SONUÇ

Toplumun temel yapı taşı olan aile müessesesinde eşlerin birbirlerine, üstsoyun altsoyuna, altsoyun üstsoyuna ve kardeşlerin kardeşlerine karşı bir takım yükümlülükleri bulunmaktadır. Eşlerin birbirlerine karşı yükümlülükleri evlenme öncesinde başlayıp evlenme sırasında devam etmekte ve evlilik birliği sona erdiğinde ise sona ermemektedir. Evlilik birliğinin sona ermesinin sonuçlarından biri de eşlerin birbirlerine karşı sorumluluklarının devam etmesi sebebiyle nafaka yükümlülüğüdür. Nafaka yükümlülüğünün usul ve esasları Türk Medeni Kanunu'nda belirlenmiş olup nafaka tutarı hakim tarafından belirlenmektedir.

Alan açısından bir gelir teşkil eden nafaka, Gelir Vergisi Kanunu'nun 2. maddesinde sayılan gelir unsurları arasında yer almadığından gelir vergisinin konusuna girmemekle birlikte kanun koyucu tarafından Kanunun 25/8. maddesi ile gelir vergisinden istisna edilmiştir.

Günümüzde çeşitli haber kaynakları vasıtasıyla iş insanları, futbolcular, şarkıcılar, oyuncular gibi yüksek kazançlı kişilerin boşanma davalarında çok yüksek tutarlı nafakalara hükmedildiği gözlemlenmektedir. Nafakanın amacını ve ruhunu aşan yüksek tutardaki bu tür nafakalar ile kişinin yaşamını idame ettirmesine yardımcı olabilecek nitelikteki nafaka tutarlarının aynı vergilendirme rejimine tâbi tutulmasını, vergi adaletinden sapma olarak değerlendirmektedir.

Vergi adaletinden sapma olarak değerlendirdiğimiz bu hususun önüne geçmek için nafakaların vergilendirmesi hususunda mevcut sistemin değiştirilmesini öneriyoruz. Öncelikle Gelir Vergisi Kanunu'nun 82. maddesinin birinci fıkrasına eklenecek bir bent ile nafakaların Gelir Vergisi Kanunu'na tâbi olması sağlanıp ardından aynı

Kanunun 25/8. maddesi hükmünün yürürlükten kaldırılarak Kanunun 82. maddesinin ikinci fıkrasında bir istisna hükmü tesis edilebileceğini düşünmekteyiz. Böylece kanun koyucu tarafından çeşitli parametreler dikkate alınarak belirlenecek tutarın gelir vergisinden istisna tutularak, bu istisna tutarını aşan nafaka tutarlarının vergiye tâbi tutulmasının sağlanacağını ve dolayısıyla nafakanın amacını ve ruhunu aşan ve zenginleştirici bir niteliğe sahip yüksek tutardaki nafakalar ile kişinin yaşamını idame ettirmesine yardımcı olabilecek nitelikteki nafaka tutarlarının farklı vergilendirme rejimine tâbi olmasının sağlanarak vergi adaletinden sapmanın önüne geçilebileceğini düşünmekteyiz.

KAYNAKÇA

- AKYÜZ, E. (2000). Ulusal ve Uluslararası Hukukta Çocuğun Haklarının ve Güvenliğinin Korunması, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- Gelir Vergisi Kanunu.
- Maliye Bakanlığı'nın 02.09.1998 tarihli ve 6026-107-31476 sayılı özelgesi.
- TEKİNAY S.S. (1982), Türk Aile Hukuku, Fakülteler Matbaası, İstanbul.
- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası
- Türk Medeni Kanunu
- Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu.
- Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 07.10.1998 tarihli ve E.1998/2-656, K.1998/688 sayılı kararı.
- Yargıtay 3. Hukuk Dairesinin 14.10.2003 tarihli ve E.2003/1225, K.2003/1222 sayılı kararı.
- YILMAZ, E. (1985), Hukuk Sözlüğü, Seçkin Kitabevi, Ankara.